

Razkol med ruskimi komunisti. - Beda med premogarji.

BOLJŠEVIKI V RUSIJI IZOBČILI STO ČLANOV OPOZICIJE, KATERIM NI PO VOLJI RDEČA DIKTATURA. — TROCKIJ ZAHTEVA SVOBODO GOVORA.

Moskva, Rusija. — Komunisti so na kongresu v Moskvi izobčili 100 svojih članov iz stranke, namreč tiste, ki so se zoperstavljali diktaturi in jim ni po volji sedanji režim. Med njimi je tudi Kristijan Rakovski, ki je bil sovjetski poslanik v Franciji, odkoder je pa bil odpoklican, ker so ga Francozi obdolžili, da razširja komunistično propagando v deželi, in več drugih, ki so veljali kot odlični člani komunistovske stranke.

Kot vzrok navajajo za izključitev to, ker so javno pokazali, da so pristaši nasprotnikov proletarskega diktatorstva, kateremu na čelu je Joseph Stalin.

Opozicija je poslala kongresu dve peticiji. V eni pove svoje mnenje Leon Trockij, bivši vojni komisar, v drugi pa se pritožuje George Zinovjev, ki je bil že poprej izobčen iz stranke zajedno s Trockijem. Trockij predvsem zahteva svobodo govora.

Kongres se ne ozira na pritožbe ali peticije opozicijonistov, zahteva, da se brezpo- gojno vsi pokorijo strankine- mu vodstvu.

S tem se je sovrastvo med židovsko stranko in komunisti zelo povečalo. Kaj se bo iz tega razvilo, bo pokazala bližnja bodočnost. Opozicija upa, da bo dobila še več pristašev, do- čim je Stalin na stališču, da se mora vsako gibanje nasprotni- kov diktatorstva zatreti.

Predno se je zaključil pet- najsti komunistični kongres, so se vršile volitve, pri katerih je zmagal Joseph Stalin. Torej bo še nadalje diktator v so- vjetski Rusiji, dokler ne bodo voditelji opozicije zbrali krog sebe zadostno število pristašev in se skupno dvignili proti dik- tatorstvu.

V KANTONU SE BOJE PO- NOVNIH IZGREDOV.

Hongkong, Kitajsko. — V Kantonu vlada velika napetost in se je bati, da bo zopet pri- šlo do izgrediv. Komunisti so pripravili, da se bodo pri prvi priložnosti zopet uprli. Kar je premožnejših domačinov za- puščačo mesto in jemljejo se- boj svoje dragocenosti. Angle- škí konzul je uvidel potrebo, da je priporočil angleškim po- danikom živeti v mestu, naj se preselijo na varnejše kraje. Nacionalisti nasilno po- stopajo in morijo tudi ženske, ki so v zvezi s komunisti.

ZIMA V LONDONU.

London, Anglija. — Tukaj vlada huda zima, kakršne že ne pomnijo nad trideset let. V ponedeljek je bilo 6 stopinj nad ničlo. V drugih krajih An- glije je še hujske, kakor v glav- nem mestu. Več oseb je prišlo ob življenje vsled mraza.

OGENJ V MOLINE, ILL.

Moline, Ill. — V nedeljo je nastal ogenj v poslopju, kjer je gledališče in štiri trgovine ter napravil nad \$100,000 ško- de.

PREMOGARSKÉ VESTI.

V cerkvah se je začelo gibanje za od pomoč prizadetim dru- žinam premogarjev, ki ne delajo. — Otroci nimajo zimske obleke.

Pittsburgh, Pa. — Cerkve v Pittsburghu so začele z giba- njem za od pomoč otrokom pri- zadetih premogarskih družin, katerih očetje ne delajo. 3,500 družin je prizadetih. Barake, v katerih bivajo, jim nudijo le slabo zavetje. Otroci hodijo o- kolí večinoma le v poletnih o- blekah; denarja za zimska o- blačila ni, tako da je beda med njimi velika. 1800 družin se nahaja v barakah, delajo se pa priprave, se za več barak, v katere bodo nastanili še na- daljnjih 1500 družin.

Glede na trpljenje nedolžnih otročičev in žena, je dolžnost vsakogar, da po svoji moči po- magi. Kar so zdaj dobili pod- pore, to je vse premalo. Hudo je tudi to, ker je par tisoč o- trok, ki ne morejo obiskovati šole, ker so preveč oddaljene od njihovih sedanjih začasnih bivališč. Prosi se občinstvo, da bi prispevalo s kakšnim darom bodisi obleko, denarjem ali življenjskimi potrebščinami.

MORILCA MARIANE PRIJELI.

Oblasti so dobile v roke pravega morilca od male Marian Parker; aretirali so več oseb, proti katerim pa nimajo nobenih dokazov.

Los Angeles, Cal. — Kakor poročajo, je morilec od Ma- rian Parker, stare 12 let, ki je bila ugrabljena in na brutalen način umorjena, kakor je bilo včeraj poročano, prišel v roke pravici. V ponedeljek se niso imeli nobenega pravega sledu za storilec. So pač aretirali par oseb, proti katerim pa niso imeli zadostnih dokazov, ki bi pričali, da so v zvezi z umo- rom.

Policija ima še v zaporu tri osebe, med temi dve ženski. Na sumi so imeli najboljši Earl Smitha, sina tukajšnjega den- tista, katerega so pa starši iz- občili kot člana družine, radi njegovega slabega vedenja. Smith je najbolj podoben člo- veku, ki je sprejel od Parker- ja \$1,500 odkupnine.

Na glavo zločinca je razpi- sanih \$100,000. Ta denar je skupaj zložilo ljudstvo, ki bi rado videlo, da bi storilec pri- šel v roke pravici.

V noči od ponedeljka na to- rek so pa prijeli pravega sto- rila, z imenom Edward Hick- man, spoznali so ga po odtiskih prstov.

Eau Claire, Wis. — Em- mons Roe, star 58 let, stroje- vodja, je privozil vlak do po- staje St. Paul, kjer pa mu je postalo slabo in se je mrtev zgrudil po tleh.

FARMAR — OPERNI PEVEC.

Slika nam predstavlja Arthurja Farneyja iz St. Mary's, Ontario, ki je na svoji farmi imel lisčijo rejo in je nekoč sam za sebe pel, kar je slišal ravnatelj opere v Washingtonu. Rav- natelj ga je nagovoril, naj gre z njim, kar je mladi farmar storil. Sedaj je član washingtonske narodne opere.

VIHAR OVIRA DELO RE- ŠEVALCEV.

Potapljači imajo težavno delo ker jih ovira vihar na mor- ju. — Čoln je zarit v blatu. Le malo je upanja, da bi se moštvo rešilo.

Provincetown, Mass. — Po- tapljači so prišli v bližino po- topljenega podmorskega čolna S-4, ki je zarit v blato na dnu morja. Iz znamenj, ki so jih dajali v ponesrečenem čolnu v ponedeljek, so potapljači ugo- tovali, da je šest članov posad- ke še pri življenju. Ti prosijo živeti in kisika, ker jim pri- manjkuje zraka. Ker pa je ve- lik vihar na morju, ni mogoče reševalcem ničesar storiti za nesrečneže.

Novinarji bi bili v ponedel- ljek prišli radi v bližino, kjer se potapljači spuščajo v mor- je, a nihče izmed ribičev se ni upal podati v nevarnost, da bi jih prepeljal na lice mesta. Zdaj je odvisno le od tega, če bo vihar ponehal, da bodo re- ševalci v stanu pomagati ne- srečnežem, drugače so izgub- ljeni.

Čoln se je potopil v soboto, ko je kolidiral z rušilcem ob- režne straže.

Kansas City, Kans. — Roparji so napadli prodajalce v Logan Jones department tr- govini in odnesli gotovine v vrednosti \$10,000.

Salem, N. H. — Zikmund Kuresz, star 60 let, farmar, je vedno, ko je imel nekoliko časa delal za sebe krsto. Nedavno jo je izgotovil je pa tudi takoj nato umrl. Položili so ga h več- nem počitku v "hišico", kate- ro si je sam izdelal.

Chicago, Ill. — Otroci so kurili ogenj na dvorišču 8837 Houston Ave; 7 letna Jose- phine Kuikas je zadobila ta- ko hude opekline, da je umrla.

NEMCIJA MORA PLAČATI ZAVEZNIKOM.

Zavezniki ne bodo plačali Zed. drž. svojega dolga, ako Nemčija ne odšteje kar jim dolguje. — Nemčija dolguje \$33,000,000,000.

Pariz, Francija. — Henri Berenger, ki je kot zastopnik Francije podpisal pogodbo re- paracijske komisije leta 1921, pravi, da zavezniki ne bodo vrnilli Zed. drž., kar dolgujejo, dokler ne bo Nemčija plačala kar dolguje zaveznikom. Nem- ški dolg znaša 33 milijonov do- larjev. Zavezniki pa dolgujejo Zed. drž. 23 milijonov. Beren- ger kritizira zadnje tozadevno poročilo Seymour Parker Gil- berta, ameriškega vrhovnega agenta za reparacijska odpla- čila.

Berenger je proti temu, da bi komisija ekspertov, ki je u- stanovila leta 1924 takozvani Dawesov načrt, imela pravico olajšati plačilne pogoje Nem- čiji, kakor hoče Gilbert.

BIKOBORC PODARIL LIND- BERGHU SVOJ KLOBUK.

Mexico City, Mehika. — V nedeljo se je Col. Charles Lind- bergh udeležil bikoborbe v Mexico City, kar mu je zelo u- gajalo. Jose Ortiz, bikoborec, je podaril v spomin Lindberghu svojo kapo. V nedeljo zve- čer se je Lindy z avtom vozil po okolici glavnega mesta, kjer mu je zelo dopadlo.

POTRES V BURMI.

London, Anglija. — Semkaj je prišlo poročilo iz Rangoona, da je potres v Burmi napra- vil veliko škodo; več poslopj je porušenih, tudi ob življenje je prišlo več oseb. Sinek je bil silovit, trajal je deset sekund.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

KRIŽEM SVETA.

Dunaj, Avstrija. — Av- strijska vlada je podarila Ri- chardu Straussu, znamenitemu skladatelju, za njegove velike zasluge, zemljišče, last vlade, ki je velike vrednosti, kjer si je skadatelj sezidal krasno- vilo.

London, Anglija. — Ar- gentina je sklenila, da postane članica Lige narodov. Argen- tinski zunanji minister, Gal- lardo je obiskal te dni angle- škega zunanjega ministra, pri kateri priliki je rekel, da bo priporočal vladi, naj pošlje de- legate v Ženevo.

Geneva, Ill. — V kupoli okrajnega sodišča je izbruhnil ogenj in napravil veliko škodo. Ugotovili so, da je ogenj nastal, ker so miši preglodale elek- trično žico.

Springfield, Ill. — Tukaj je preminul Matthew Cullen, bivši gasilski načelnik. Bolehal je le dva dni.

Baltimore, Md. — V let- nem poročilu zdravstvenega departamenta se glasi, da je to- leto umrlo v Baltimore 122 o- seb vsled uživanja strupenega žganja. Leta 1920 so umrle iz- istega vzroka le štiri osebe. To- liko je pripomogel Volsteadov zakon.

Minneapolis, Minn. — V teku sedmih let, je dobila Mrs. Jack J. Hanley štirikrat dvoje- čke. Novi par je zagledal luč sveta minulo soboto. Skupaj imajo pri družini pet dečkov in štiri deklice.

Philadelphia, Pa. — Pri Real Estate Trust kompaniji so našli v soboto ponoči usmrtna dva bančna stražnika. Ker ni bilo ničesar ukradenega, je za- gonetno, kdo bi ju bil umoril.

Valley Field, Que. — Tu- kaj so obsodili na smrt Ameri- kanko Mrs. Doris McDonald, ki je usmrtila voznika taksija, Adelarda Boucharda. Ista ka- zen je zadela tudi soproga mo- rilke, ki ji je pomagal pri u- moru.

San Pedro, Cal. — Ja- ponski tovorni parnik Koyo Maru, je zadel v skalovje v bližini Point Firmin. Usoda moštva ni znana; morje je bi- lo nenavadno razburkano.

Oelwein, Iowa. — Great Western osebni vlak je v tu- kajšnji bližini kolidiral s to- vornim vlakom; škoda je veli- ka, ranjen ni bil nihče.

Washington, D. C. — Ma- ti Lindyja, Mrs. Evangeline Lindbergh je z letalom poleta- la v Mehiko, kjer bo s svojim sinom obhajala božične praz- nike.

Peoria, Ill. — Policija je tukaj aretirala Jamesa Celmarsa, črnca, ki je na sumu, da je on tisti, ki je skozi dve leti v mestu in okolici napadal ljudi, zlasti ženske. Star je 28 let.

San Francisco, Cal. — Načelnik kalifornijskih suha- čev, Dr. A. H. Briggs, preroku- je, da je gotovo, da bo Al Smith nominiran za predsedni- škega kandidata na demokrat- ski konvenciji.

Peoria, Ill. — Tukaj je nastal ogenj v restavraciji, ki je napravil \$10,000 škode. Šti- ri osebe so zadobile pri gašenju poškodbe.

Iz Jugoslavije.

FANTOVSKI PRETEP IN UBOJ V GORNJEM GRADU. — UBITEGA SO NAŠLI 22-LETNEGA HLAPCA. — STO- RILCE SO ARETIRALI. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Uboj v Gornjem gradu.

V ponedeljek, 21. m. m., je našel Franc Zavolovšek, po- sestnik v Gornjem gradu, v po- toku Dreti pod graščinskim mostom mrtvega Jožeta Zavo- lovška, 22letnega hlapca pri- posestniku Janezu Suhovršni- ku v Štangrobu. O najdbi je takoj obvestil orožništvo, ki je začelo s poizvedbami in do- gnalo, da je šel Zavolovšek prejšnjega dne, t. j. v nedeljo, k maši v Gornji grad, odkoder se ni več vrnil domov. Videli so ga še v nedeljo zvečer v gostil- ni Frana Pustislemskega v Štan- grobu, kjer je bilo tudi več dr- varjev.

Jože Zavolovšek je bil neko- liko vinjen in je iz hudomu- nosti vzel v veži se nahajajoče cepine drvarjev ter jih razme- tal po sadovnjaku. To je opa- zil Fran Golob in povedal to- varšem. Med temi in Zavolov- škem je nastal prepir in pre- tep, ki se je nadaljeval še pred gostilno ter na cesti proti Gor- njem gradu. Zavolovška ni ti- sti večer nihče več videl. Do- gnano je, da je dobil ubiti tri- rane na glavo, in sicer eno pri- zadejano z ostrim orodjem na čelu in dve s topim orodjem na glavi.

Marija Štorglova, ki je bila po pretepu okrog 10. v veži pri Pustoslemški, je slišala, da je Matevž Suhovršnik vprašal Goloba, ali je Zavolovška zelo udaril, in Golob mu je odgovoril: "Za danes bo imel dovolj, bolelo ga bo pa še jutri. Uda- ril sem s temle." Pokazal je pest, v kateri je imel zaprt ve- lik žepni nož. Matevž Škok je dejal: "Ni takega majka rodi- ka, ki nam cepine razmetaval." Na te besede je Golob še pri- stavil: "S cepinom sem ga. — Pred dvema letoma sem oklal Žrelovega Toneta, nocoj pa Suhovršnikovega hlapca; pu- stil sem ga za vodo."

Nepojasnjeno je, ali je bil Zavolovšek ubit zanešen in vr- zen v vodo, ali pa se je sam zavlekel k vodi in tam onemo- gel ter izdihnil.

Dejanja osumljeni in areti- rani so bili Fr. Golob, Fran Majko in Alfonz Božič. V Gor- njem gradu so taki primeri ze- lo redki, zaradi tega je razbur-jenje ljudstva veliko.

Velik vlom v Mariboru.

Pred nekaj dnevi so se pri- klatili iz Avstrije v Maribor trije nepoštenjakoviči, ki so šli od Špilja do Maribora peš. V Mariboru so vzeli na piko bla- gajne. Prvič so prišli pred dne- vi ob petih popoldne v prostor- e mariborskega Kreditnega društva v Slov. ulici in spra- vali uradnika radi najetja po- sojila. Že temu uradniku se je zdela ta trojica sumljiva, od- pravil jo je zlepa in javil sum- ljive osebe policiji. V soboto popoldne so videli tri moške, ki so ogledovali z Rotovškega trga prostore, kjer je mestna blagajna. V noči od sobote na nedeljo je bil izvršen vlom v blagajno peka na Koroški ce-

sti Karla Robavsca. Robavs ima železno blagajno v pisarni po- leg prodajalne. Do blagajne se lahko pride s treh strani: iz Oroznove ulice, Gospejne in Koroške ceste. Ni nobenih znakov, iz katere strani so vdri- li vlomilci. Težko železno bla- gajno so tatovi navrtali in po- tem izbili ključavnico. Vzeli so 27 komadov tisočdinarskih bankovcev, 17 po 100, 700 ko- madov po 10 Din, nadalje 750 komadov staraavstrijskih sre- brnih petronk in enokronk. V blagajni je bilo tudi več dra- gocenega nakita. Ko so izvršili vlomilci svoj posel, so potrosili prostor, po katerem so se kre- tali, z moko, da so prikrili sto- pinje. Da niso pustili na raznih predmetih odtise prstov, so imeli na rokav rokavice in so eno celo pozabili na lieu vlo- ma.

Po odkritju zločina v nede- ljo jutraj je bil podan sum, da je moral biti kolovodja vlomil- cev prav dobro znan z razme- rami pri Robavsu. Robavs se je tudi spomnil, da je bil letos po- leti pri njem zaposlen kot po- kovski pomočnik Hans Ar- mann z Dunaja.

Po vlogu so jo popihali lo- povi preko meje in ravno ome- njenega Armanna je vrnila av- strijska obmejna straža nazaj v Jugoslavijo, ker je hotel pre- koračiti mejo brez potnih do- kumentov. Armann se je vrnil v nedeljo popoldne v Maribor z vlakom, a je bil aretiran že na koldvoru. Policija je dobila pri njem še 20 tisočakov. Izpo- vedal je, da je izvršil vlom v družbi dveh pomagačev, kojih imena pa še drži tajno. Po vlo- mu so šli vsi trije skupno do Treh ribnikov, tam so si raz- delili plen in od tamkaj se je podal vsak po svoji poti preko meje. Mariborska policija je prepričana, da bo izsledila s pomočjo avstrijskih oblasti še druga dva vlomilca.

Opozarjate svoje prijatelje in znance na zanimive povesti v "Amerikanskem Slovencu!"

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošil- jali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.40
1,000 Din	18.50
2,500 Din	46.25
5,000 Din	92.00
10,000 Din	182.00
100 Lir	\$ 6.10
200 Lir	\$11.90
500 Lir	\$28.75
1000 Lir	\$56.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vraču- nana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno. IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRA- JA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na: **ZAKRAJŠEK & ČESARK,** 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izjaja vsak dan razen nedelj, po nedeljkah in dnevoj po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098.

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

POZOR: Številka poleg vašega naslova na listu znači, do koga imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Izzivanje.

Delavski tajnik Davis je te dni, kakor je bilo že poročano, sklical operatorje in premogarje na skupno konferenco, na kateri naj bi se dosegel sporazum med spornima strankama.

Delavci so se odzvali, delodajalci, operatorji, ne. Trdosrčno so prezrli povabilo vladnega zastopnika in s tem izzivalno pokazali javnosti in vladi; češ, mi smo gospodarji, in kakor mi hočemo, tako mora biti.

Kaj hočejo trdosrčni premogarski baronje, je delavcem predobro znano. Zdrobiti njihovo organizacijo in premogarjem vzeti vse pravice, ki so si jih s krvjo in velikimi težavami skozi cela desetletja težkih bojev priborili.

Stavka vlada že deset mesecev in nihče ne zna, koliko časa bo. Distriktni dogovori so bili le kamufliža tajnega pripravljanja za končni glavni naskok na premogarje. Med tem, ko bodo gospodarsko in moralno popolnoma pritiskali ob steno premogarje v tistih distriktih, kjer se že celih devet mesecev in več ne dela, bodo organizirali za spomlad naskok v drugih krajih.

Bliznja bodočnost bo kmalu pokazala, da je bila politika distriktnih dogovorov tista ost proti premogarjem, ki je najnevarnejša. Vzemimo, da bi bili premogarji razglasili takoj spomladni generalno stavko na celi črti. Kdo more trditi, da bi bila stavka trajala dalj, kakor k večjem do avgusta. Ko bi premog pošel iz skladišč najnujnejših javnih ustanov, bi začela skrbeti vlada, da bi se stavka končala. To bi bil pritisk javnosti na vlado, da bi se začela gibati in v tem oziru vršiti svojo dolžnost. Danes, ko je v veljavi tu in tam distriktni dogovor, ni za vlado in javnost te nujnosti. Da imajo le premog, za drugo se ne menijo. Na tisoče in tisoče premogarjev, ki so brez dela že devet mesecev in več, pa naj gledajo sami zase. To mnenje prevladuje v javnosti.

Vlada poseže vmes vedno šele tedaj, kadar jo javno mnenje prisili v to. V prejšnjih stavkah in premogarskih bojih se je to jasno pokazalo. Ko je premoga zmanjkalo, ko se je začel tako dražiti, da je to začela čutiti javnost, ko ga je primanjkovalo, tedaj se je kmalu začelo zabavljanje od vseh strani in v Washingtonu so se kmalu oglasili in posegli vmes. Danes, ko je premoga dovolj radi tega, ker se v gotovih distriktih dela, te potrebe ne vidijo in jo tudi ne bojo, če se razmere ne spremenijo.

Največje izzivanje pa so organizirani premogarji doživeli ravno te dni od strani trdosrčnih premogarskih baronov, ko se niti skupne konference, katero je sklical delavski tajnik, udeležili niso. Če ni to izzivanje prve vrste in hudobno kljubovanje proti delavstvu, potem izzivanja in kljubovanja na svetu ni. Ako bi načelovali organiziranim premogarjem odločni možje, bi tu potegnili črto in rekli: do tukaj in ne dalje! Najboljši odgovor na to bi bila enotna fronta vseh premogarjev. Tako zlobno izzivanje bi dobilo ves drugačen odgovor recimo od angleških ali nemških premogarjev. Ravno ta dogodek v razvoju boja med operatorji in premogarji je očitni dokaz, da premogarski baronje smatrajo premogarje že tako poražene, da mislijo, da so premogarji čisto odvisni od njihove milosti. Ako bi temu ne bilo tako, bi tega ne storili kar so storili. In tega krivi so distriktni dogovori.

Ako to izzivanje ne bo izmodrilo voditeljev premogarske unije, potem ni na svetu sredstva, ki naj bi jih izmodrilo. Cincarska politika je včasih na mestu, a v tem slučaju pa ni. Kajti dalj ko se bo v tem oziru cincalo, bolj bo oslabevala disciplina in solidarnost premogarjev.

Premogarske družine so že v prav kritičnem položaju. Podpora, ki jo prejema, je neznatna. Kaj je to, kakih par dolarjev vsakih par tednov, pa se to s tako težavo gre. Mar jih naj to vzdržuje? Je vse prav kričati: ne podamo se itd., ali prazen žakelj ne stoji pokoncu. Uradnikom unije se seveda ne godi tako. Ti prejema redno svojo plačo, katero seveda zaslužijo. Toda ne brigajo se pa tako živo za premogarje, sicer bi že zdavnaj spremenili taktiko boja. Tako mogočno organizacija, kakor je premogarska organizacija v Ameriki, bi morala pa že odločneje nastopiti proti svojemu nasprotniku, organiziranim premogarskim baronom.

Še nekaj časa naj voditelji to cincarsko politiko v tem boju, pa bo premogarje ta šola veliko stala. Edina rešitev je, prisiliti vlado, da poseže v ta spor in ga reši v najkrajšem času. To bi premogarji lahko storili v enotni fronti. Vlada pa, če bi se ji operatorji ne pokorili, naj bi enostavno podprala vse premogokepe in tako naredila enkrat za vselej konec neprestanemu boju med operatorji in premogarji.

FARNI VESTNIK CERKVE MATERE BOŽJE V PUEBLO.

Pueblo, Colo.

Oom Pah, v domu Kolumbovih vitezo (Knights of Columbus) je dokončano, sedaj pride na vrsto kaj boljše. V naši fari se je prodalo tiktov za avtomobile približno za \$2300, in po tem bomo dobili svoj delež. Seveda, nekateri se ne dajo vžgati, navdušiti, ako ne vidijo, da gre korist prav očividno za nje. Če je skupno — čeravno skupno prinaša dosti večje koristi, tega ne vidijo. Slepota sebičnosti! Blagodušni, marljivi sodržniki pri Oom Pah zabavi so prebudili marsikatero, tedaj smo le prilično naredili. Da nam je tudi stavka v okolici precej pokvarila, ni čuda. Hvala marljivim delavcem!

Sedaj je zopet treba živahnosti za božične praznike. Choral Club se pridno pripravlja za polnočnico, da bo popeval pri levitni sv. maši. Vemo, da nas bodo močno razveselili. Mr. John Germ je izbral nekaj večjih pevcev za moški zbor, ki bo poveljeval Sveti dan pri sv. maši ob osmih. Spoštovane sestre izvešujejo šolsko mladino, da bomo imeli tudi kaj krasnega ob desetih. Dve sv. maše bomo imeli na novem kraju, na Eilers, ob 4. in ob 11. Posebni zbor za Bessemer kapelico, dekleta in par mladeničev, se močno vadijo, da bi nam bilo nad vse zanimivo ter nas vzdignilo bližje nebes. — Mrs. Katie Jerman bo igrala za moški zbor, Miss Dorothy Jerman pri polnočnici in Miss Aurelia Stepan na Bessemerju.

Vsi mučno pogrešamo rajnega Rudy Krall, ki se je tako veselo brigal za vsako farno podjetje. Čeravno ga je bolezen na obistih dolgo in jako mučila, vendar se je premagoval, da je bil vedno vesel z veselimi. 30. novembra smo imeli ob 10. slovesno zadušnico, pri kateri je bil poleg slovenske pridige tudi angleški govor, katerega je imel njegov poseben prijatelj iz St. Patrick cerkve, Rev. Powers.

Prijatelji, ki zares ljubijo

napredek, so začeli prigovarjati drug drugega, da bi se božična kolekta obnesla najbolje v naši farni zgodovini. Verni mladeniči in dekleta se čedalje bolj zavedajo te verske dolžnosti. Saj spoznavajo, da bodo kmalo edini stebri svoje župnije. Ponosni so in lahko so ponosni, če vidijo lepo darilo za svojim imenom v letnem poročilu. Le vrla mladina nam obeta sijajno prihodnost. Ne mirujte! Ponos za farno, blago navdušenje moramo širiti, da privabimo še druge moči.

Naravno, č. g. župnika sta pa bila rada ponosna na svoje farane, zlasti na mladi naraščaj. Joj, kako veselo bosta oznanila in kako veselo bo zadonelo po cerkvi, da smo se vrlo obnesli, dosti bolj častno in blagodušno, kakor v sosednjih cerkvah.

V sredo, 14. dec., je bil tužni sprevod ranjke matere Katarine Gorše, roj. Dajčman. — Pred 50 leti se je rodila v fari Semič. Z milo prijaznostjo imela je najboljši uspeh pri odgoji svojih otrok. Pošteno poročeni so že Katarina, Frank, Mary, Joe in Anton, najmlajši, Peter, je še živ pri materi. Pred par leti se je preselil v večnost njen soprog France.

Opazovalec.

OB ČASU VOLITVE JE TREBA NARODNE ZAVEDNOSTI.

Steelton, Pa.

V tukajšnji slovenski cerkvi sv. Petra smo imeli od 11. do 13. decembra 40urno pobožnost. Udeležba je bila velika od strani faranov pri vsaki pobožnosti. Posebno je bil slovesen zaključek dne 13. decembra. Vsa čast in priznanje gre našemu vrlemu č. g. župniku Father Luka Gladeku in našim marljivim šolskim sestram, ki se toliko trudijo za nas.

Kakor je bilo že poročano v tem listu, postavili smo v jeser tudi Slovenci svojega kandidata za aldermana za prvo wardo in sicer John M. Težaka. — Vse bi bilo, ko bi bilo vse složno volilo za našega rojaka. Ali kaj, ko Slovenci v takih ozirih

prav malo poznamo narodno zavednost. Na račun naše brezbrzičnosti je bil izvoljen mesto našega kandidata tukajšnji lekarnar. Tako ni prav, dragi rojaki! Kadar kdo naših ljudi kandidira, tedaj moramo skupaj držati. Saj če bi bil izvoljen naš človek, bi bila vendar za nas Slovence velika čast in ponos. Zato v takih slučajih podpiramo svoje ljudi ne pa tuje. Zato prihodnjic bolj skupno, bolj solidarno na delo in agitacijo za lastne kandidate.

Delavske razmere so tudi pri nas prav slabe. Delajo komaj po 3 do 5 dni v tednu. Ne vem, kedaj se bo obrnilo kaj na boljše. Pa kakor vidimo iz listov, je skoro povsod tako, da za prebrati ni nikjer nič. Pozdrav vsem rojakom širom Amerike in vsem vesele božične praznike!

Mary Kočvar.

TONE ZOPET PIŠE.

Joliet, Ill.

Na Vaše pismo, g. urednik, zakaj da sem utihnil, odgovorim v posebnem pismu. Ni nič hudega. Zdelo se mi je le, da se prepogosto oglašam. No, za božič pa moram malo spregovoriti v našem starem pijonirju Amer. Slovincu.

Čim bolj se bliža Božič, tem bolj vstajajo v človeku spomini na stare čase. Ameriški Slovenci se sicer radi spominjajo svojih domačih onostran oceana. A tako živo nikdar ne, kakor o Božiču. Vsak izmed nas, če le more, jim pošlje kak dolar za praznike kot spomin iz Amerike. In doma, gotovo se tudi nas spominjajo, molijo za nas itd.

Od vseh Božičev kar sem jih doživel tekom mojih let, se mi zdijo najbolj prijetni oni, ki sem jih obhajal še mlad v družbi ljube mamice in dragega očeta tam v prijazni Belokrajini. Eh, kaj sem vedel tedaj, kaj je skrb? Danes človeka tarejo druge skrbi. Posebno v Ameriki nas delavce. Slabo se dela; ne veš, boš delal jutri ali ne in če ne delaš, kje boš dobil za kruh in življenje. Berem časopise in vidim, kako se godi ravno letos premogarjem, ki so še vedno na stavki. V deli svobode se govori da smo, pa čudna je ta svoboda za reveža. Iz stanovanj jih izganjajo, dela jim ne dajo, si morete misliti večje preizkušnje? Po mestih dajo nam delavcem komaj toliko zaslužiti, da se preživimo. Eh, žalostno je! Doma res nismo imeli komoditete, kakor jo imamo tu v Ameriki. Ali živeli smo pa le lepo. Zemlja je kmetu rodila in mu dajala približno vedno toliko za njegovo garanje, da se je preživel. Težko je šlo seveda, toda kdor je po pameti gospodaril, imel je vsaj svoj obstanek na lastnem ognjišču. Tukaj? Ne delaj, pa si takoj v revščini.

Leto gre h koncu. Družstva so si ta mesec izvolila nove ali ponovno svoje uradnike, katere še niso, si jih še bodo.

Vreme je nastopilo zopet precej hladno. Koncem zadnjega tedna je prihrul hud iz lin Sv. Vida veliki zvon. Precej sem bil že nad vasjo, veliko višje kot zvonik. Zato je mogočno odmeval glas proti meni. Ne daleč za cerkvijo se strmo dviga gora Štanga s temnimi gozdi. Ta gozd je pa kakor resonančna tla za preserske zvonove. Glas se nekako mogočno odbija in potem nekako ojačen kakor pri radio "Magna vox" doni na vse ostale tri strani. Radi praznika je pritrkavalo ali "pinkalo", kakor Preserci pravijo. Takoj za velikim so se oglasili še ostali trije manjši in začeli drobiti svoj pozdravni spev rojstnemu dnevu nebeske Kraljice.

Ej, mogočno je bilo to zvonjenje, mogočno, da je šlo kar po koteh. Pri zadnjem obisku velikega in srednjega zvona v Preserju še niso imeli. Povsod drugod so jih dobili takoj po vojski ali pa prav kmalu. Tudi pri podružnicah so jih že imeli. Samo farna cerkev je zaostala. Več let je bil najmanjši zvon popolnoma sam, ker je ostale "pokradla" Avstrija. Bil je revček tako o-

mraz z Rocky Mountains, kakor poročajo vremenslovci in živo srebro je padlo zopet skoro do ničle.

Mr. John Kirinčič, ki je bil lanske jeseni imenovan za nočnega službenega šerifa, je te dni podal resignacijo svoje službe. Mr. Kirinčič bo šel v trgovino na Ruby in Summit Street.

Vsem čitateljem tega najstarejšega slovenskega lista v Ameriki želim srečne in vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Tone s hriba.

KAJ BI DOBILI ZA EN DOLAR LETA 1890.

Department of Labor je že od l. 1890 začel objavljati redna poročila o cenah potrebščin na drobno. Pregled teh podatkov nam podaja živo sliko o rastoči dragini tekom zadnjih dveh generacij.

Od l. 1890 do 1900 so cene potrebščin ostale v splošnem iste, tekom nadaljnjih 15 let pa so polagoma rasle, posebno po l. 1910. Leta 1915 pa so cene švigile strmo navzgor in prišle do vrhunca l. 1920. V dveh naslednjih kritičnih letih so padle na isto višino kot leta 1917, nato so zopet šle navzgor, ne da bi pa dosegle prejšnjih višin.

Kakor bajka se nam dozdeva, ko čitamo, kaj si je človek lahko kupoval za en dolar v letu 1890. Z enim dolarjem v svoji mošnji si je gospodinja tedaj mogla kupiti 8.1 funtov najfinejšega govejega mesa ali 9.3 funtov svinjskih kotletov ali 7.4 funtov kokoši ali 14.7 kvartov mleka ali 3.9 funtov masla. Povprečna cena na drobno za "round steak", za katerega smo l. 1926 plačevali povprečno 35.6 centov, je bila tedaj 12.3 centov. Slanina, ki se danes prodaja povprečno za 50 centov funt, se je tedaj dobivala za 12.5 centov, gnjat za 15.2 centov funt, mleko za 6.8 centov kvart, maslo za 25.5c. funt, mast za 9.3 centov funt, sveža jajca za 20 centov tucat, moka za 2.9 centov funt, krompir za 1.6 centov funt itd. Edini potrebščina, ki ima skoraj isto ceno, je sladkor; plačevali smo za sladkor 6.9 centov funt l. 1890, 6.1 centov l. 1900, 6 centov l. 1910 in 6.9 centov l. 1926. Samo, tekom let 1919 in 1920 so se cene sladkorja več kot podvojile.

Edina tolažilna okolščina v tej sliki je povprečna uporaba živeža za vsakega poedince. Tako najdemo, da povprečna ameriška družina vporablja na leto 64 funtov mesa za opečenje (steak), 144 funtov drugega mesa, 337 kvartov svežega mleka in 77 funtov evapriranega mleka, 66 funtov masla, 61 tucatov jajc, 531 funtov kruha, 704 funtov krompirja, 66 funtov čebule, 147 funtov sladkorja, 40 funtov kave, 8 funtov čaja, 35 funtov riža, 22 funtov fižola, 11 tucatov banan, 7 tucatov pomeranč itd. Ali v primeri s starimi dobrimi časi let 1890 in 1900, je treba malega premoženja za nakup živeža za eno družino.

ŽENE SE BOJI, ZVERI V PRAGOZDOVIH PA NE.

Afriški raziskovalec Schomburgk, ki je imel v Marburgu (Nemčija) v nekem kinematografu predavati o živalih pragozda, je te dni pred pričetkom predavanja odpovedal predavanje. Schomburgk je zagledal namreč med poslušalci svojo ženo, od katere živi ločeno. To ga je napotilo, da je odpovedal svoje predavanje in jo hitro odkuril. Žena raziskovalca je spoznala situacijo. Opazila je v dvoran priležnico svojega moža ter urnih nog odhitela za bežečima. Dohite-la ju je ter svojo konkurentinjo pošteno oklofotala. Kaznovana ljubimka se je iztrgala iz rok razjarjene žene ter skočila v avtomobil svojega ljubimca. Odpeljala sta se na kolodvor, kjer ju je zopet pričakovala užaljena in varana žena. In zopet so padale batine v veliko zabavo zbrane množice. Schomburgk je po daljšem boju svojo ljubico osvobodil ter se z največjo brzino odpeljal v avtomobilu. Žena ga je sicer zasledovala v lastnem avtomobilu, vendar pa se mu je posrečilo pobeogniti.

DRAGOCENE SMETI.

Pred vojno so imeli Angleži dosti zlatnega denarja v prometu, danes pa so tudi le s papirjem preskrbljeni, kakor skoro po vseh državah. Zračunali so, da so v predvojnem času za 40,000 funtov zlata na leto spremenili v prah s tem, ker so ga nosili po denarnicah ter je bil ta ogromni znesek popolnoma uničen. Danes jim soverejni ne delajo nobenih lukkenj v žepu, pač pa so dobro shranjeni v raznih bankah, največ seveda v Bank of England. Silne množine zlata pa gre v Ameriko za odplačevanje dolgov. A tudi pri to se še obrabi zlata v vrednosti 8000 funtov na leto.

Iz marsikaterih smeti, katere so nekoč izvažali na smetišče, dandanes napravljajo se koristnih stvari. Tisoče ton cunj predelajo zopet v volneno blago ali papir, odpadki velikih mest se uporabljajo kot gnojilo, kar pa se sicer ne da porabiti, sežgo, toda tako, da s tem producirajo gonilno silo. Dandanes toraj ostane brez haska razmeroma prav malo smeti.

Vzporedno s tem pa se v veliki meri uničujejo druge reči, ki se v prejšnjih časih niso. Tu so n.p. r. ceste. Na daljavo ene milje porabijo 1500 do 2000 ton kamenja, a vsakih pet let je treba ceste na novo nasuti in urediti, toliko se izrabijo ceste vsled silnega avtomobilskega prometa. Železo cestnih železnic se tudi zmelje v prah in veter ga razprši na vse strani. Tisoče ton gumija ostane vsako leto na cesti in Angleži trdijo, da vsako leto pustijo za devet milijonov funtov podplata na cestah. Zračunali so celo, da angleški kadilci stresejo po ulicah in drugje nič manj kot devetisoč ton pepela cigaret in cigar.

* PODLISTEK *

Rev. K. Zakrajšek, O.F.M.:

MOJI SPOMINI.

Ko je pa videl, da se na avto razumem, se je začudil, da bi franciskan toliko vedel o avtu.

"Kje ste se pa naučili vsega tega?" me je začuden vprašal.

"Imam svojega," sem mu rekel mirno.

"Svojega? Nisem vedel, da imajo patri tudi že avto!"

"Da, nimajo ga še tukaj v Jugoslaviji. Imamo jih pa že vsi samostani skoro po Ameriki!"

"Ste vi, gospod pater, iz Amerike?"

"Da, gospod. Bil sem dosedaj župnik v Chicagu."

Gospod se je tega vidno razveselil. Kakor sem dosedaj jaz igral vlogo izpraševalca in on odgovarjalca, tako sva sedaj vlogi zamenjala. Imel je celo vrsto vprašanj o naših avtomobilih itd.

Tako smo bili pod Preserjem preje, predno sem si želel. Vabil me je, da bi se z njim peljal še do Ljubljane. Vendar, ker bi bil moral potem z vlakom nazaj zopet domov, sem se dobremu gospodu lepo zahvalil in se poslovil.

Še dolgo sem gledal za lepim avto, dokler mi ga ni oblak prahu zakril. Pa še potem sem gledal za njim dolgo in — mislil na Columbio.

Da, da, tisti, ki ste v Ameriki in imate kake zveste tovarišice v obliki kakih lepih Buickov, Flintov, Packardov, Studebakerjev, Hudsonov, le zvesti jim ostanite. Tu v Jugoslaviji še Henryja ni, so samo lastni "Adamovci", pa so še ti revmatični. Je že "trubel".

Da, Jugoslavija pa še tepe karico — po-

tem pa že! No, pa se človek vsega navadi. Samo takrat, ko opeša, kakor sem danes jaz, takrat je malo bolj "žavtava". T pa itak ni vsaki dan.

Vidite, tako je bilo, ko sem v hudi vročini revmatizem s silo hotel kurirati in šel v Borovnico.

Hudo je bilo. Pa sem vesel, da sem zopet videl lepi "cokelburg", katerega naj Bog živi, še bolj pa vse ameriške "cokelburžane", kolikor jih poznam in kolikor jih ne poznam.

Za Mali šmaren je bilo. Ljudje so hoteli po njihah vsak s svojim delom, da bi končali kolikor mogoče kmalu pred večerom. Ker je bil vroč popoldan, vzel sem palico in jo mahnil proti vrhu Sv. Jožefa, lep hriček ravno za Preserjem. Visok mora biti kakih 300 metrov. Krasen hriček nad barjem, s katerega je lep razgled. Počasi sem jo pihal po travniku proti vrhu, ko u-dari ure štiri. Naenkrat se oglasi mogočno

iz lin Sv. Vida veliki zvon. Precej sem bil že nad vasjo, veliko višje kot zvonik. Zato je mogočno odmeval glas proti meni. Ne daleč za cerkvijo se strmo dviga gora Štanga s temnimi gozdi. Ta gozd je pa kakor resonančna tla za preserske zvonove. Glas se nekako mogočno odbija in potem nekako ojačen kakor pri radio "Magna vox" doni na vse ostale tri strani. Radi praznika je pritrkavalo ali "pinkalo", kakor Preserci pravijo. Takoj za velikim so se oglasili še ostali trije manjši in začeli drobiti svoj pozdravni spev rojstnemu dnevu nebeske Kraljice.

Ej, mogočno je bilo to zvonjenje, mogočno, da je šlo kar po koteh. Pri zadnjem obisku velikega in srednjega zvona v Preserju še niso imeli. Povsod drugod so jih dobili takoj po vojski ali pa prav kmalu. Tudi pri podružnicah so jih že imeli. Samo farna cerkev je zaostala. Več let je bil najmanjši zvon popolnoma sam, ker je ostale "pokradla" Avstrija. Bil je revček tako o-

samljen in je tako milo javkal z zvonika tako mogočne cerkve, da se mu je na glasu videlo, kako ga je sram, da je toliko časa sam. Potem je vendar dobil brata, drugega najmanjšega. In ko smo bili zadnjič doma na obisku, sta sama ta dva revčka bingljala in pela, kolikor sta pač mogla. In sicer za vse enako, za slavnostni Božič in pa za pogreb. Mali je gnal svoj bim, bim, bim! bim, bim, bim! Tovariš pa svoj bem, bem, bem! bem, bem, bem! A kaj, ko je manjkalo še mogočnega bom, bom, bom! bom, bom, bom!

Toda slednjic je prišel vendar dan, ko so dobili še ostala dva. In danes sem prvič slišal njih slavnostno pritrkovanje. Zato ni čuda, da sem se vsedel na parobek in prilskoval. Krasno so brneli ti zvonovi. Melodije, katere so igrali na nje, so bile res umetniško izpeljane.

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCIA!

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLO.

NASLOV IN IMENIK GLAVNIH URADNIKOV ZA BODOČA ŠTIRI LETA:

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: John Shutte, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington Street, Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington Str., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Building, Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik (začasni): Matt J. Kochevar, Attorney at Law, 318 Central Block, Pueblo, Colo.

1. nadzornik: George Pavlakovich, 4717 Grant Street, Denver, Colo.
2. nadzornica: Mary Grum, 5117 Emerson St., Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Dan Radovich, Box 43, Midvale, Utah.
1. porotnik: Joe Ponikvar, 1030 E. 71st Str., Cleveland, O.
2. porotnik: John Kocman, 1203 Mahien Avenue, Pueblo, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec," 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vec denarne nakasnice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavne tajnike, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za članstvo, spremembe zavarovalnice, kakor tudi sumljive bolnišnice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vam pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOJATE V ZAPAD, SLOVANSKO ZVEZO!

Radostne in zadovoljne božične praznike

želi vsem gl. uradnikom (ci), vsem uradnikom (cam) lokalnih društev, kakor tudi vsem članstvu Zapadne Slovanske Zveze!

UREDNIŠTVO GLASILA Z. S. Z.

NAZNANILO IZ GL. URADA ZAPADNE SLOV. ZVEZE.

Tajnike krajevnih društev ZSZ. se uljudno prosi, da pošljejo asessment za tekoči mesec pravočasno, oziroma, da bom istega imel v gl. uradu ne kasneje kot do 30. decembra, da bo gl. blagajnik lahko vložil ves decemberski asessment v banko do zadnjega dneva v tem letu. Kajti denar, ki je vložen po zadnjem decembru, se ne more računati v dohodke tekočega leta. Zato sem prepričan, da mi bodo vsi tajniki šli na roko v tem oziru ter poslali asessmente, kakor zgoraj omenjeno. Upam, da me boste razumeli, da vas prosim za zgoraj omenjeno uslugo iz razloga, ker mi je le na ta način mogoče zaključiti prave letne račune ob pravem času, kajti to zahtevajo ne samo pravila ZSZ., ampak tudi državni zavarovalniški komisar ter državni zakon.

Nadalje se prosi vse tajnike, da mi pošljejo imenik članstva pravočasno. Na imenik aktivnega članstva izpolnite certifikata številko, ime člana, datum rojstva, zavarovalnico (smrtnino in bolniško podporo) ter starost ob pristopu. Zadnje tri kolone: asessment, sedanjo starost in asessment, vam ni treba izpolniti.

Imenik mladinskega oddelka zadostuje, da izpolnite samo številko certifikata, ime člana in datum rojstva.

Pričakuje, da bodo vsi tajniki in tajnice vpoštevali zgoraj navedeno, vsem članom in članicam ZSZ. vse leto božične praznike ter srečno in uspešno Novo leto.

Z bratskim pozdravom ostajam, Vam udani,

Anthony Jeršin, gl. tajnik ZSZ.

IZ URADA PREDSEDNIKA NADZORNEGA ODBORA ZSZ.

Pueblo, Colo.

Članstvu Zapadne Slovanske Zveze se zahvaljujem, ki so mojo nominacijo v tako velikem številu podpirali. S podpiranjem moje nominacije se je članstvo pokazalo, da ima zaupanje v glavni odbor ZSZ., kar pomeni, da pri ZSZ. se goji prava bratska ljubezen in harmonija med članstvom in glavnim odborom.

Zato pa ponovno obljubljam, da bom delal v vseh mojih močeh za procvit in napredek naše dične organizacije. Nadalje bom gledal, da se bo denar nalagal na varne obveznice, koje bodo prinašale lepe obresti ter na ta način pripomoglo k višji solventnosti.

Bratje in sestre:—ZSZ. je lepo napredovala v zadnjem letu, zato pa vas vsakega posebej prosim, da storimo svojo dolžnost s tem, da privedemo vsaj vsak po enega našega prijatelja v našo dobro organizacijo v prihodnjem letu.

Vam želim vesele božične praznike ter srečno in uspešno Novo leto! Z bratskim pozdravom ostajam Vam udani

Matt J. Kochevar, predsednik nadz. odb.

DRUŠTVENE VESTI IN NAZNANILO

IZ URADA-I. NADZORNIKA Z.S.Z.

Denver, Colo.

Leto 1927 se bliža k svojemu koncu. Vsako leto ob koncu leta ali v začetku novega leta društva in organizacije pregledujejo svoje knjige. Pregledujejo, če so napredovali ali nazadovali. Vsaka jednota ali zveza ali podrejena društva, ko vidijo, da so napredovali v prejšnjem letu, z velikim veseljem opisujejo napredek po listih.

Tudi jaz sem se namenil nekoliko omeniti o tem in to opisati. Akoravno še ni zaključeno letno delovanje naše dične ZSZ., vseeno mi je znano o napredku iste zdaj, kakor ob zaključku letnega uradovanja.

Ako premislimo nazaj preteklo mesec tega leta, vidimo prav lep napredek pri Zapadni Slov. Zvezi. Najsi bo to v članstvu ali v finančnem oziru. Premoženje se je prav lepo pomnožilo in koliko novih članov je pristopilo v oba oddelka, koliko novih društev je bilo ustanovljenih v pretečenem letu! Zahvala gre onim dobrim in za ZSZ. navdušenim članom, ki so šli v tem času na delo in tako navdušeno agitirali in delovali za večjo in močnejšo ZSZ. — Hvala onim članom, ki so šli na potne liste in so potem v okrožju, kamor so prišli, ustanovili nove podružnice in jih priključili k naši ZSZ. Ljudje so videli pri naši zvezi napredek iz lista ozir. Glasila, pa so radi pristopali pod njeno okrilje. — Zahvala gre torej vsem, kateri so delovali za našo ZSZ., zlasti pa onim, ki so omogočili ustanovitev novih društev, kajti to so nove veje naše skupne slovlipa na zapadu, ZSZ.

Prav zagotovo upam, da bo napredek pri naši ZSZ. v prihodnjem letu še večji. Upati je, da dobimo za našo ZSZ. še več novih postojank, posebno v bližini Colorada, kakor Durango, Crested Butte in druge take naselbine, kakor seveda tudi po celi Ameriki. Torej člani in članice, mi vsi pa si vzemimo k srcu to, da mora v prihodnjem letu naša ZSZ. še bolj napredovati in če se vsi skupaj zavzamemo, to tudi bo. Kajti, kjer je dobra volja in navdušenost, tam se morajo vse zapreke napredku umakniti.

Zlasti bi apeliral na vse članstvo, naj nikar ne pozabi napeti vse moči za pridobivanje mladine v naš mladinski oddelk. Kolikor mi je približno znano, menda kakih osem društev pri naši ZSZ. še nima mladinskega oddelka. Prosil bi jih, naj gredo na delo za pridobivanje mladine. Poslovanje je v tem oziru lahko. Kjer imate že aktivni oddelk, vam ne bo delal mladinski oddelk več

liko dela. Zapišimo si vsi, da prihajanje naših ljudi iz starega kraja je ustavljeno. Glavni dotok novih moči je torej iz mladine. Zato je naša dolžnost, da pridobivamo iste. To je naše upanje, naša bodoča moč, na kateri bo živela in procvitala naša dična ZSZ.

Premislimo nekoliko. Pri Z. S. Z. se plača za otroka od enega pa do 16 let bornih 15c, celo leto \$1.80. Ali je to kaka svota? Jako mala svota je to, ki jo sploh ni za imenovati in za teh 15c mesečno se dobi v slučaju smrti otroka \$45.00 do \$450.00. Od 11. leta pa do 16. leta je \$450.00, in to za bornih 15c na mesec. In kako lepo napreduje odrasli oddelk pri vseh društvih, je razvidno povsod, kjer imajo mladinski oddelke. Posebno to vidimo tu v Denverju, kjer je lepo število mladinskih članov v mladinskem oddelku. Skoro vsako leto jih prestopi iz mladinskega oddelka v aktivni oddelk po 24. to je k moškemu ali ženskemu društvu.

Torej delujemo prihodnje leto še bolj za procvit ZSZ., kakor smo v pretečenem. Gleda naj vsak, da pridobi enega novega člana v odrasli oddelk in 5 ali 10 pa v mladinski oddelk in ob koncu leta 1928 bomo še bolj veseli, kakor letos, ker bomo videli, da ako smo se trudili, da ni bil naš trud brez uspeha in to bo nam vsem v korist in dobrobit. Zdaj končam to svoje pisanje in pri tem pozdravljam rojake širom Amerike, posebno pa člane in članice ZSZ. Obenem vsem vesele božične praznike in srečno Novo leto 1928!

Geo. Pavlakovich, nadz. ZSZ.

IZ URADA DR. SV. MARTINA ŠT. 1 Z.S.Z.

Denver, Colo.

Članom dr. sv. Martina se uradno naznanja, da se je vršila zadnja in letna redna seja 14. decembra za leto 1927, pri kateri je bila tudi volitev za novi društveni odbor za prihodnje leto 1928. Izvoljeni so bili sledeči uradniki: George Pavlakovich, predsednik; Ign. Mrše, podpredsednik; John Marolt, 663 Elgin Pl., tajnik; Adolph Anzick, zapisnikar; Steve Mauser, blagajnik. Nadzorni odbor: predsednik Mike Horvat, Frank Janko in Mark Videtich, pomagača. Zastavonoša John Krasovich in George Krasovich; maršal John Predovich. Društveni zdravnik je Dr. J. F. Primzing, 915 Republic Bldg. in Dr. R. L. Burkot, 4487 Washington.

Se enkrat opozarjam one člane, ki dolgujejo, da poravnajo svoj račun do 25. decembra in prosim vse člane, da boste šli bolj na roko drugo leto

in sodelovali z društvenim odborom. Prihodnje leto se bodo redne mesečne seje vršile vsako drugo sredo v mesecu točno ob 7. uri zvečer.

Tem potom tudi vabimo vse člane iz Denverja in okolice, kakor sploh vse Jugoslovane, na igro, ki se bo vršila 8. januarja v Domu Slov. Društev. Začetek igre bo točno ob 7:30, ti-keti bodo po 35 centov za odrasle in po 15c za otroke. Igra bo jako zanimiva, imenuje se: "Kakšen gospod, takšen sluga". Vsakomur bo žal, kdor se te prireditve ne bo udeležil. Vsi cenjeni bratje in sestre ste na to igro vabljeni. Igralci so večinoma vsi od našega društva sv. Martina, oziroma ZSZ., ki se jako marljivo vežbajo. Po igri bo ples in prosta zabava. Čisti dobiček je namenjen društvu blagajni.

Bratje in sestre, ne pozabite na prireditve 8. januarja ob 7:30 zvečer.

John Marolt, tajnik.

IZ URADA DR. KR. SV. ROŽNEGA VENCA ŠT. 7 Z.S.Z.

Denver, Colo.

Tem potom se naznanja vsem članicam, katere niso bile na zadnji seji, da je bil izvoljen sledeči odbor za leto 1928: Predsednica Amalija Zalar; podpredsednica Frances Jeršin; tajnica Mary Grum; zapisnikarica Mary Kvass; blagajničarka Mary Perme. — Za nadzorni odbor: Predsednica Mary Gerbenc; pomagačice Christine Marolt in Anna Težak.

Sestre! Lepo je bilo videti na zadnjih dveh sejah, ker ste se v tako obilnem številu udeležile teh sej in upam, da prihodnje leto bo vsako sejo tako, ker s tem pokažete, da se zanimate za dobrobit vašega društva in tudi upam, da boste agitirale za društvo in vsaka vsaj po eno novo članico dobile za naše društvo.

Obenem bi prosila, da sestre, katere dolgujete na asessmentu, da bi istega poravnale kakor hitro mogoče, to je pred 25.-t. m. zato, da bom potem mogla oddati knjige novi tajnici za prihodnje leto v dobrem redu. Tudi bi opomnila, da sestre, katere pošiljate otroke, da bi tudi poslali 50c za izvanredni asessment, katerega imamo za mesec decembra zaradi primanjkljaja v operacijskem skladu.

Se enkrat bi prosila sestre, da bi se udeležile prihodnje seje, katera bo na Novega leta dan, to je na 1. jan. ob 2. uri popoldne, v obilnem številu zato, ker na tej seji se bo preresetalo več važnih stvari za dobrobit našega društva.

Konečno želim vsem sestram društva Kr. Sv. Rožnega Venca vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Amalija Zalar, tajnica.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

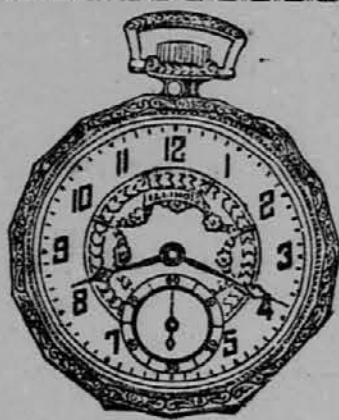
S. D. TELSER

2205 West 22nd Str., Chicago, Ill. Phone Canal 5496

Vsakevrstna zlatnina, dragulji, ure, zapestnice, zelo krasne predmete za božična in novoletna darila.

Proti gotovini ali na lahka odplačila.

Nikjer cenejše ali boljše blago. — Pridite pogledat, da se sami prepričate.

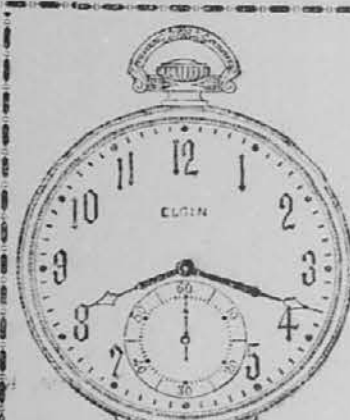
SAMO \$39.50

Druge vrste Elgin in Waltham od \$11.50 naprej.

14 kara tne ure iz zeleznega ali belega zlata, 17 kamnov, Elgin ali Waltham — cenejših ni te vrste v mestu.

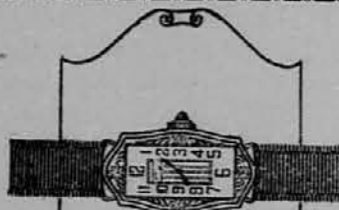

Modro-beli demanti z majhnimi dragimi kamni ob straneh. Velika izbira cenejših prstanov krasnih izdelkov.

Posebne vrste Elgin ure, zelo trpežne, Colonial tipa — samo

\$40.00

Zapestne ure

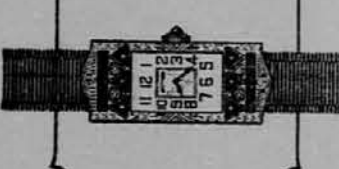
Št. 1. 15 kamnov, 14 karat

\$30.00

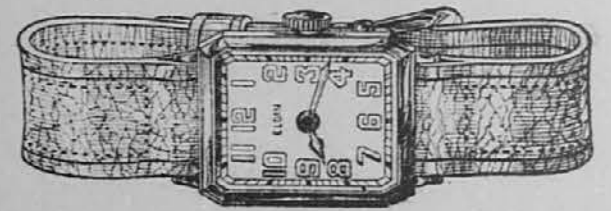
Št. 2. Krasni izdelci iz demantov

\$50.00

Št. 3. — 6 demantov in smaragdov

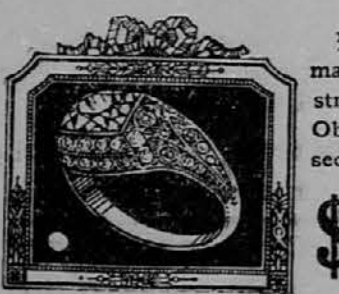
\$70.00

Elgin zapestne ure

Elgin zapestne ure za moške, 15 kamnov 14 karatne belo pozlačene

\$40.00

1/2 karatni demant z majhnimi demanti ob straneh. Krasno delo. Običajna cena \$250.00, sedaj samo

\$190.00

VELIKA ZALOGA PRSTANOV od \$5.00 dalje.

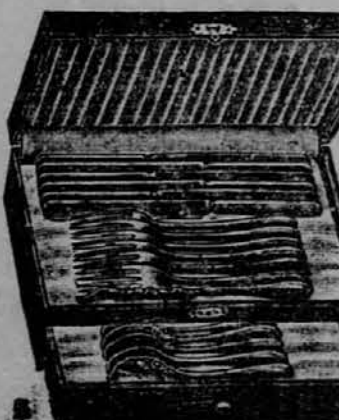
Prstani zlati modro-beli. Številka 2, samo

\$30.00

Številka 3, samo

\$27.00

Druge vrste prstani z demanti od \$10.00 naprej.

SREBRNO JEDILNO ORODJE

Primerno darilo, ki traja celo življenje. Cena

\$27.75

ROČNE TORBICE S KORAVD.

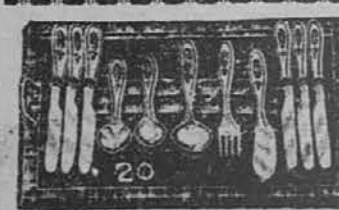
Krasno darilo. Različne fašone — fine kakovosti.

Od \$12.00 dalje

STOJEČA URA s finim tekom, krasno delo

\$12.00

JEDILNO ORODJE fino izdelano iz trpežnega materiala samo

\$8.95

Anthony Ialongo

9603 Ave. "M" So. Chicago, Ill.

Phone Sag. 6468.

The Golden Rule in our business: We carry a complete line of fresh Meat, Groceries, Fruits and Vegetables. Also imported and domestic Olive Oil, Macaroni and Cheese. — We deliver.

Ameriška največja kupčija!

25. komadov srebrnega namiznega orodja obstoječ s 6 nožev, 6 vilic, 6 namiznih žlic, 6 malih žlic, žlica za sladkor in nož za maslo. Pošljemo za predplačilo v vsak kraj Združenih držav za svoto \$4.25.

Izpolnite in izrežite spodnji kupon in ga pošljite nam s potrebno svoto:

EICHHOLZER & CO., Inc. Forest City, Pa.

Cenjeni: — Prosim pošljite mi sestav namiznega orodja, za kar prilagam svoto \$

Name

Address

City & State

EICHHOLZER & CO. Inc. FOREST CITY, PA.

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ

Iz poljskega prevedel Dr. Rudolf Mola.

Stari lisjak je zardel in rekel:

"Vaša milost nas krivično sodi, ker smo si v svesti svojega stanu in se ne bavimo s kmečkimi posli. Mi konj ponoči ne vodimo iz nobenih staj. Nekaj drugega pa je ujeti ali ugrabiti konja na loki. To je dovoljeno in ni nobenega pomisleka v tem v vojnih časih niti za slahčiča. Toda konj v staji je sveta reč in le cigan, žid ali kmet ga ukrade, a ne slahčič! Mi tega, vaša milost, ne delamo. Toda vojna je vojna!"

"Pa tudi če bi bilo deset vojen, edino v bitki lahko pleniš, če pa iščeš plena po cesti, si razbojnik!"

"Bog je priča naše nedolžnosti."

"Toda tu ste že dovolj piva navarili. Skratka, bolje bo za vas, da jo odkurite odtod, zakaj vrvice vam prej ali slej ne uide. Pojdete z menoj; z verno službo si izbršete svoje grehe in si pridobite čast. Vzajem vas v svojo službo in tam se bo našlo tudi kaj, koristnejšega za vas nego ti konji."

"Z vašo milostjo pojdemo povsod, prepelejo vas skozi Švede in skozi razbojnike, zakaj, da vam povem resnico, nas tu zlobni ljudje grozno preganjajo, a zakaj, a zakaj? ... Radi našega uboštva — radi ničesar drugega nego radi našega uboštva ... Morda se nas tudi Bog usmili in nas podpre v našem trpljenju!"

Tu je stari Kemlič nehote stisnil pest in blisnil z očmi.

"To delo", je mislil sam pri sebi, "kipi kakor voda v kotlu in tedaj samo bedak ne izkoristi slučaja."

Vtem je zapičil Kmitic vanj svoj ostri pogled.

"Le ne poizkusi me izdati!" je rekel strašno, "zakaj ne vzdržiš mi in edino božja roka te utegne takrat rešiti!"

"To se pri nas še ni zgodilo," je odgovoril mračno Kemlič, "in naj me Bog kaznuje, če mi je prišla taka misel v glavo."

"Verjamem," je rekel po kratkem molku Kmitic, "zakaj izdaja je nekaj drugega nego razbojništvo in vsaj noben razbojnik tega ne stori."

"Kaj torej zaukaže sedaj vaša milost?" je vprašal Kemlič.

"Najprvo je treba dva lista čimprej odposlati. Ali imaš spretnih ljudi?"

"Kam naj gredo?"

"Eden naj gre h knezu vojvodi, a ni potreba, da ga vidi osebno. Naj ga odda prvemu knežjemu praporu in se naj povrne, ne da bi čakal na odgovor."

"Smolar pojde, to je spreten in zanesljiv človek."

"Dobro. Drugi list je treba odnesti na Podlesje; treba je vprašati po lavdanskem polku gospoda Volodijovskega in ga osebno oddati polkovniku. ..."

Stari je začel previdno mežikati z očmi in premišljati.

"Kakor vidim, je dela dovolj na vse strani, ko se že družijo z zavezniki; bo krop, bo! ..."

Potem pa je rekel glasno:

"Vaša milost! Če to ni tako nujno pismo, ga lahko oddamo med potjo, ko pridemo iz gozda. Tukajšnja šlahta je zelo naklonjena zaveznikom in ga vsakdo rad odnese, nam pa ostane en človek več."

"To si pametno izračunil, zakaj bolje bo, da bi oni, ki prinese list, ne vedel, od koga ga prinaša. Ali pojdemo kmalu iz gozda?"

Kakor vaša milost hoče. Lahko dva tedna, pridemo lahko ven pa že jutri."

"Torej o tem potem, sedaj me pa poslušaj pazljivo, Kemlič!"

"Poslušam in razumem vse, vaša milost!"

"Razglasili so me," je rekel Kmitic, "po vsej ljudovladi za okuneža in hetmanskega privrženca ali celo samo švedskega. Če bi kralj vedel, kdo sem, bi mi ne mogel zaupati in bi zavrgel moje namere, ki so, kakor Bog vidi, iskrene! Čuj torej, Kemlič!"

"Čujem, vaša milost."

"Torej jaz se ne zovem Kmitic, temveč Babinič, razumeš? Nihče ne sme vedeti pravega priimka. O tem mi ne sme nihče ziniti. In če bodo vprašali, odkod sem, tedaj povej, da si se mi pridružil na poti in da ne veš; zato jim tudi reci: kdo je radoveden, naj ga sam vpraša."

"Zapovej tudi sinovoma in služabnikom. Tudi če bi rezali jermene iz njihovih kož, ime mi je Babinič. Z lastno glavo mi jamčite za to!"

"Kakor je vaša volja. Pojdem torej in zapovem sinovoma, zakaj tema razbojnikoma je treba z loparjem po buči. Tako veselje mi delata. ... Bog me je kaznoval za moje stare grehe. ... Torej. ... Ali mi vaša milost dovoli, da izpregovorim še eno besedo?"

"Kar povej pogumno!"

"Zdi se mi, da bo bolje, da zamočimo vojakom in služabnikom, kam pojdemo."

"Tako naj bo."

Tatvina omarice z valutami v

Kolodvorski ulici v Ljubljani.

V nedeljo, 27. nov., ob 4 popoldne se je izvršila v Kolodvorski ulici v Ljubljani drzna tatvina. Neznani tat si je namreč prisvojil omarico z razstavljenimi valutami. Omarica je bila pritrjena na zid ob vходу na Mikličove restavracijski vrt. Tat je razbil ključavnico, snel omarico ter jo popolnoma neopaženo odnesel. Omarica je bila last Mikličove menjalnice in jo je spravil vsak večer g. Fila, vratar Mikličevega hotela. Ko jo je hotel ob 4 popoldne kot po navadi zopet spraviti, je presenečen opazil, da je omarica izginila. Obvestil je o tem kolodvorsko policijsko stražnico. Ko je zvečer prišel g. Miklič z lova domov, je ugotovil, da so bili v omarici sledeči bankovci: 1 bankovec za 500 lir, 1 bankovec za 5 dolarjev, 100 čehoslovaskih kron, 20 španskih peset, nekaj grških drahem ter nekaj rubljev. Skupna vrednost teh valut je 2000 Din. Omarica je bila 120 cm visoka in 60 cm široka. Je to že tretji slučaj, da je omarica izginila in sicer je bilo prvič pokradeno za 1200 Din, drugič pa za 600 Din tuji hvalut. Policija je radi te

tatvine aretirala več sumljivih oseb in uvedla obširno preiskavo.

Na Brezjah

se je poročil g. Janko Stele, dolgoletni delavec katoliških prosvetnih organizacij, z gđc. Tilko Benkovičev. Iz ugledne Benkovičeve rodbine iz Kamnika. Poročil ju je g. p. dr. Roman Tominec.

Duhovniške vesti.

Kaplan Anton Šparl je predstavljen iz Vuzenice v Sentilj pod Turjakom. Kaplan Franc Rampre je predstavljen iz Črešnjave pri Slov. Bistrici v Poljčane. Revizor Karl Lampert v Stopercih je nastavljen kot kaplan v St. Juriju ob južni železnici.

Umrl je

na Glincah pri St. Vidu nad Ljubljano g. Andrej Zirovnik, oče gđc. Minke Zirovnikove, naše marljive prosvetne delavke, učiteljice v Kropi. Pokojnik je bil ugleden član SLS.

50letnico rojstva

je praznoval v nedeljo, 27. novembra urar Rudolf Rus iz znane narodne rodbine, ki je dala lepo število javnih in društvenih delavcev.

ZAČASNO SLUŽBO

dobi v upravnistvu Amer. Slovence mladenič ali mladenka nad 16 let starosti. Znati mora vsaj za silo slovensko čitati.

Za podrobnosti se vpraša v upravnistvu Amer. Slovence.

VINKO ARBANAS

Edini slovenski cvetličar

v Chicagu

Phone: Canal 4340.

1320 W. 18th St. Chicago, Ill.

Vence za pogrebe, šopke za neveste in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem točno po naročilu. Dostavljam na dom.

JOS. SNIDER

v zvezi z

Hartford Undertaking Co.

1455-57 Glenarm St., Denver, Colo.

Keystone 2779 South 3296

se priporoča rojakom za naklonjenost. Vodi pogrebe po najnižjih cenah in v najlepšem redu.

Frank Klun & Co.

310 WEST 2nd ST., LEADVILLE, COLO.

Priporočamo našo prvovrstno grocerijo in mesnico, živo perutnino in drugo. Pri nas lahko dobite najboljšo ajdovo moko in raznovrstne dišave. Razpošiljamo na dom. Poskusite! Zganci z naše moke so prava delikatesa. Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto 1928!

Frank Zaitz

Trgovine:

515-525 WEST CHESTNUT ST.,
712-718 HARRISON AVE.,
LEADVILLE, COLO.

Razna oblačila, čevlje, železnina, grocerija, klobuke, žito, fina kava, zelenjava, meso in razne mehke pijače. Ajdova moka najboljša, ki se more dobiti. — Želi svojim odjemalcem vesele božične praznike in srečno Novo leto 1928!

Phone: CANAL 5903

JOSEPH PAVLAK

PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK
V CHICAGO

1814 South Throop Street

Chicago, Illinois

Se priporoča Slovincem ob času pogrebov. — Mrtvašnica na razpolago. — Avtomobili za vse slučaje, kakor ženitovanja, krste in pogrebe. — Na razpolago vsem noč in dan.

IZŠEL JE

novi slovenski molitvenik z
velikim tiskom

IMENUJE SE:

'Slava Mariji'

Sestavil in priredil Rev. Kazimir Zakrajšek, O.F.M.

Molitvenik je lično vezan v močno elegantno usnje, male žepne oblike, fin papir, mojsterski tisk, zlata obreza; na kratko: to je molitvenik, kakoršnega si vsakdo želi. Veseli ga bodo starejši, ker je tisk velik in razločen, veseli ga bodo mlajši, ker je priročne oblike in lahko čitljiv.

AKO HOČETE SVOJE DRAGE POSEBNO RAZVESELITI ZA BOŽIČ, PODARITE JIM TA
MOLITVENIK.

Cena \$1.50

NAROČA SE PRI:

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

NOTARSKA DELA

kot kupne pogodbe, pooblastila, izjave, afdavite za dobiti vaše domače iz starega kraja in vse druge notarske posle izvršuje
JOHN JERICH
— Notar —
1849 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

EAST SIDE
PAINT STORE

Painting & Decorating.

V zalogi vsakovrstne barve, olje, stenski papir in steklo. — Cene nizke.

10104 Ave. 'M', So. Chicago.
Phone: So. Chicago 0479.

Rudolf
Kosich

9602 Ave. 'L', So. Chicago.

Slovincem in Hrvatom priporočam svojo bogato zalogo vedno svežega mesa, kakor tudi prekajeno meso in najboljše kranjske klobase. — Nadalje imam tudi v zalogi fino grocerijo. — Blago je prvovrstno, katerega prodajamo po zmernih cenah.

PISANO POLJE

ŽENSKÉ V INDUSTRIJI.

Več kot osem in pol milijonov žensk v Združenih državah dela izven hiše za mezde ali plače. To dejstvo vselej vzbuja pozornost in izzivlje nešteto vprašanj. Kaj delajo te ženske? Kdo so te ženske, ki se same vzdržujejo ali znatno prispevajo k proračunu družine? Koliko njih se je tukaj rodilo in koliko na inozemskem? Kako stare so? Koliko njih je pod starostjo 25 let?

Ženske znašajo dvajset odstotkov vseh oseb v Združenih državah, ki delajo proti zaslužku. Število teh žensk znaša 8,550,000. Dva in pol milijona teh žensk so hišne in približno dva milijona istih je zaposlenih v tovarnah. Izmed ostalih poldrugi milijon je v pisarniških službah in en milijon v profesionalnih poklicih.

V razmerju s prebivalstvom žensk 3,700,000 ali 43 odstotkov se je rodilo v Združenih državah od belokožnih, tukaj rojenih staršev. Čez dva milijona ali 23 odstotkov zaposlenih žensk predstavlja druga generacija, t. j. tukaj rojene ženske, katerih oboja ali vsaj eden roditelj je bil priseljenec. Približno 1,120,000 ali 13 odstotkov njih je priseljenk. — Ostale so črnega ali drugega plemena.

Večina žensk, zaposlenih v Združenih državah, je v starosti od 25 do 44 let, druga največja skupina je ona v starosti med 20 in 24 let.

Od začetka sveta je moški zahteval in dobival pomoč žensk za vzdrževanje sebe in družine. Pred razvojem tovarniške industrije je ta pomoč večinoma obstajala v gospodinjstvu in hišnem delu. Kasneje je ta pomoč obstajala v prispevanju mezde, ki jo dobiva za delo v tovarni ali delavnici, ali pa si je ženska jemala ljudi na hrano in stanovanje, da pomaga k stroškom družine.

Pred modernim industrialnim razvojem so se oblačila in žive izdelovali doma. Ženska je tedaj pripravljala hrano, plela in tkala; vse to delo se je vršilo med štirimi stenami. — Mnogo tega, kar je danes osredotočeno izven hiše, se je nekdaj vršilo znotraj nje. Ženski člani družine niso dobivali nikake določene plače za svoje delo — le služinec je bila plačana.

Razvoj modernega tovarniškega sistema je imel za posledico, da je velik del hišnega dela bil prenesen v tovarno. — Tovarništvo je najprej začelo v skromnem obsegu. Najprej je prišlo malo podjetje v sosesčini, v katerem je delal lastnik s pomočjo svojih sorodnikov. To se je polagoma razvilo v veliko tovarno in končno so prišla moderna industrialna

središča.

Tega razvoja so se udeležile tudi ženske, pustile so hišo in sledile industriji. Dejanska sprememba za ženske ni bila najprej v načinu dela; delala je v tovarni isto, kar je poprej delala doma. Le da je sedaj za svoje delo dobivala mezdo. Z drugimi besedami: tovarništvo je spremenilo žensko od hišne delavke, katere brezplačno delo doma se je smatralo kot nekaj naravnega, v delavko, ki si zasluži svoj kruh izven hiše.

Nič ni tako važno v delavčevem življenju kot mezde. Mezde morajo doprinositi podlago za življenje v vsej njegovi raznovrstnosti: morajo vzdrževati družine in zdravje; udobnost, priljubljenost in celo življenje samo je od njih odvisno. Nedostatnost mezd brzokone proizvodca več žalosti in tuge, kot katera druga stvar na svetu. — Vsakdo izmed nas dobro ve, kaj pomenja mezda, plača ali dohodek; najsibodi tedenska mezda, mesečna plača ali rezanje kuponov dvakrat na leto, stvar je bistveno ista.

(Konec prih.)

Zdravniške recepte izvršuje točno.

JOS. HLAVATY

zanesljivi lekarnar.

Zaloga fotografij, potrebščin. Kodaki in Kamere.

Prinesite k nam filme v izdelavo.

1758 W. 21st Street in Wood, Chicago, Ill.

Cene zmerno.

Izvrstni sladoled, mize za goste

PREVOZ - DRVA - KOLES

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevoznice pohištva ob času selitve.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

6016 W. 21st Place, Chicago, Ill.

POZOR!!!

Izdelujem najboljša zdravila na svetu! Alpen tinktura, ki učinkuje takoj, da prenehajo izpadati lasje in v kratkem času zrastejo lepi gosti in krasni. Bruslin tinktura proti sivim lasem od katere vam v par dneh postanejo popolnoma naradni, take barve, kakoršne ste imeli v mladosti. Wahčić Fluid proti reumatizmu, tiganju po kosteh in proti oteklini, je uspešno zdravilo, ki vas v kratkem času popolnoma ozdravi. Izdelujem še mnogo drugih zdravil, katerih bi ne smelo manjkati v nobeni domači lekarni, katero držite pri hiši. Pišite takoj po brezplačni cenik, katerega bi morala imeti vsaka družina. \$5.00 vsakemu, ki bi rabil moja zdravila brez uspeha.

JAKOB WAHCIC

1436 E. 95th St., Cleveland, Ohio

Priporočam

se slovenskim družinam v Jolietu, Ill. za naročila domačega peciva (cakes), bodisi lepo okinčane, za svatbe ali godove, rojstne dneve (birthday cakes) z napisom, kakor kdo želi. Pecivo za vsakovrstne prilike. Boljšega ne dobite nikjer. Priporočam se tudi za naročila veselilnim odborom. Poskusite, ne bo vam žal!

MISS MARY PAPESH

1602 No. Hickory St., Joliet, Ill.

Phone 1361 J.

RADIO

Ne zamudite lepe prilike za božične praznike. Darilo je darilo, a ni vseno kakšno je. Z nobeno stvarjo ne morete bolj razveseliti svojce, kakor če jim daste RADIO. Ker zastopam eno izmed največjih tozadevnih podjetij v Zedinjenih državah, sem v stanu vam dati radio in vse kar spada poleg — 20% ceneje kakor kdorkoli v mestu. Pridem na dom, pokličite — Canal 2115 ali pa se oglasite pri John Terselichu na 1847 West 22nd St., Chicago, Ill. in vprašajte za JOHNA MOHARJA. — RADIO pošiljam na vse kraje v Zed. drž. — Pišite po cenik, ki je zastoj.